

10. Eko kriminal i predstavljanje platforme www.cuvaj.me

- Eko kriminal u Crnoj Gori;
- Predstavljanje alata za prijavu i borbu protiv djela koja se odnose na nezakonite radnje koje štete životnoj sredini.

11. Značaj i multifunktionalnost šuma

- Šume kao značajan resurs uz obrazloženje o potrebi izrade kvantitativne procjene uticaja na biodiverzitet šuma.

12. Ko su nadležni?

- Agencija za zaštitu životne sredine: monitoring, izvještaji, procjene uticaja, javni registri.
- Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera: zakonodavni okvir i politike.
- Lokalne samouprave: sprovođenje lokalnih planova, izdavanje lokalnih dozvola.
- Komunalna preduzeća: upravljanje otpadom, uređenje prostora.

Kontakt

Za sva eventualna pitanja iz oblasti zaštite životne sredine i održivog razvoja, obratite se putem e-maila:

arhuskaravan@epa.org.me

pr@mers.gov.me

info@eko-fond.co.me

office@ozon.org.me

info@deponija.me

Info vodič za građane i privredu

Arhus karavan 2025

Ovaj vodič pruža pregled najvažnijih prava, procedura i institucionalnih nadležnosti u vezi sa životnom sredinom u Crnoj Gori.

Pripremljen je u okviru kampanje Arhus karavan 2025 radi bolje informisanosti i aktivnog učešća javnosti.

1. Pravo na pristup informacijama

Građani i privredni subjekti imaju pravo da traže informacije o stanju životne sredine, uključujući:

- pitanja od značaja za zaštitu prirode;
- podatke o kvalitetu vazduha, vode i zemljišta;
- podatke o postrojenjima, projektima i dozvolama;
- informacije o mjerama zaštite, nesrećama i inspekcijskim nadzorima.

Zahtjev se podnosi pisano nadležnom organu ili elektronskim putem.

2. Učešće u postupcima odlučivanja

Pravo na učešće obuhvata uključivanje javnosti u fazi pripreme odluka, planova, programa ili projekata koji imaju značajan uticaj na životnu sredinu.

Građani mogu dostavljati komentare u:

- postupcima procjene uticaja (EIA),
- strateškoj procjeni planova (SEA),
- donošenju lokalnih planskih i razvojnih dokumenata.

3. Pravo na pravnu zaštitu

Ako organ ne pruži informaciju ili ne uvaži primjedbu javnosti, moguće je:

- podnijeti žalbu,
- pokrenuti upravni spor,
- ili obratiti se Ombudsmanu ili sudu.

4. Upravljanje otpadom - kome se obratiti?

- Komunalno preduzeće (lokalno): odvoz otpada, prijava neredovnog sakupljanja;
- Sekretarijat za komunalne poslove: planiranje sistema i kaznene mjere;
- Agencija za zaštitu životne sredine: dozvole, otpadne vode, inspekcija kod većih zagađivača.
- Deponija d.o.o.: selektivno sakupljanje i reciklaža otpada.

5. Građevinski otpad

- Upravljanje ovim otpadom podrazumijeva planiranje, selektivno sakupljanje, transport, reciklažu i zbrinjavanje;
- Naglasak na održivom razvoju i efikasnom korišćenju resursa.

6. Registar otpada - 3R

- Upoznavanje sa sistemom čiji je cilj automatizacija i digitalizacija procesa koji se sprovode prilikom izdavanja dozvola i saglasnosti za upravljanje otpadom, kao i upravljanja registrima iz ove oblasti;
- Predstavljanje mogućnosti elektronskog podnošenja godišnjih izvještaja o otpadu i katastra zagađivača namijenjenih privrednim subjektima i pravnim licima.

7. Natura 2000 - uspostavljanje i upravljanje budućim područjima

- Identifikacija područja ekološke mreže (Natura 2000), odnosno definisanje predloga lokacija od značaja za zajednicu prema Direktivama o staništima i posebnim zaštitnim područjima u skladu sa Direktivom o pticama, preduslov je za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji i sastavni je dio završnog mjerila u Poglavlju 27 - Poglavlja o životnoj sredini;
- Upoznavanje sa značajem mreže u cilju podsticanja održivog turizma i razvoja ruralnih krajeva, ublažavanja klimatskih promjena smanjujući rizike od poplava i ekstremnih vremenskih uslova, poboljšanja kvaliteta života i dobrobiti ljudi koji žive u zaštićenim područjima i oko njih;
- Osiguravanje dugoročne zaštite ugroženih vrsta i prirodnih staništa, istovremeno vodeći računa o interesima lokalnih zajednica.

8. Radioaktivni gas radon - Zašto je važan za zaštitu životne sredine i zdravlje ljudi?

- Prenos znanja o radioaktivnom gasu radonu;
- Borba protiv pušenja sa osvrtom na povezanost uticaja radona i pušenja;
- Podizanje svijesti građevinskog sektora i kompanija koje se bave mjerenjem i remedijacijom radona, kao i energetske efikasnošću.

9. Kvalitet vazduha i buka

- Upoznavanje sa državnom mrežom stanica za praćenje kvaliteta vazduha;
- Prijavu povećane buke moguće je dostaviti komunalnoj inspekciji;
- Sve informacije su dostupne putem portala www.epa.org.me